

INFOMAT



Utgitt av
Norsk Matematisk Forening

Januar 2005

NMR har mottatt gledelig mange nominasjoner for Holmboeprisen. Det er tydeligvis mange som gjør en iherdig innsats for å formidle matematikk i skolen. Dette står i kontrast til resultatene i TIMSS undersøkelsen som ble offentliggjort rett før jul.

NMF hadde styremøte 21. januar, og INFOMAT har med seg noen av vedtakene derfra. Merk spesielt tid og sted for årsmøtet.

Om du har stoff som du mener passer for INFOMAT, send et brev til

`infomat at math.ntnu.no`

Hjemmeside: <http://www.matematikkforeningen.no/INFOMAT>

Nytt fra instituttene

Innholdet baserer seg på innsendt informasjon fra enkeltmedlemmer og fra instituttene.

Institutt for matematiske fag, Høgskolen i Agder



Åsvald Lima ble pensjonist 1. januar 2005. INFOMAT takker for hans bidrag til denne spalten.

Forskningspris til matematiker

Professor Leiv Storesletten mottok i 27. oktober Sørlandets kompetansefonds forskningspris, på årsmøtet i Agder Vitenskapsakademi. Prisen blir

tildelt for et bestemt vitenskapelig arbeid, og består av et diplom og et beløp på kr. 30.000,-

Storesletten fikk prisen for arbeidet *Convective Plume Paths in Anisotropic Porous Media* publisert i tidsskriftet *Transport in Porous Media*. Arbeidet analyserer konveksjonseffekter forårsaket av linjeformige varmekilder i medier med anisotrop permeabilitet for ulike geometriske konfigurasjoner.

De resulterende hydrodynamiske ikke-lineære likninger er et meget utfordrende matematisk problem. Juryen fremhever arbeidets krevende analytiske og numeriske analyse samt dets betydning som matematikk anvendt på fysiske fenomener.

Det er første gang prisen deles ut.

Storesletten er tilsatt som professor i matematikk ved Fakultet for realfag, Høgskolen i Agder.

(ved Per Kristian Egeberg, dekan for Fakultet for realfag, ved Høgskolen i Agder).

**Institutt for matematiske fag (IMF),
NTNU**



Gjester ved instituttet

Simone Fiori, Universitetet i Perugia, 17.1-31.1

Borislav Minchev, Universitetet i Bergen, 21.2-31.3

Professor Iain Raeburn ved Univ of Newcastle, Australia.

Doktorgrader:

Trond Varslot har forsvart sin avhandling *Wavefront aberration correction in medical ultrasound imaging* 16. desember. Hans hovedveileder har vært professor Harald E. Krogstad, Institutt for matematiske fag.

Ansettelse:

- Franz-Theo Suttmeier tiltrådte som førsteamanuensis i numerikk 1. januar.

Oftere forskningstermin

Styret ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk har vedtatt at det som en prøveordning kan innvilges forskningstermin hvert femte år. Dette gjelder fra høsten 2006. Hvert 7. år har ellers vært det vanlige.

To post.doc.-stillinger i algebra

Excellent young researchers are invited to apply for two postdoctoral research positions within the project Homological and geometric methods in algebra financed by the Norwegian Research Council. The postdocs shall conduct research on selected aspects of algebra covered by the algebra group at NTNU, especially connected with Hochschild cohomology, triangulated and derived categories, the geometry of quiver representations and cluster algebras/categories. Applicants should submit a research plan demonstrating how they can contribute to the research project.

The appointments are available for a period of 2 years.

For more information regarding the positions, please contact Professor Idun Reiten, phone +47 73 59 17 42, e-mail: idunr at math.ntnu.no

The application must contain information about education, examinations and previous experience. Certified copies of testimonies and documents must be attached.

Send your application to:

Norwegian University of Science and Technology
Faculty of Information Technology, Mathematics and Electrical Engineering
IT-bygget
Sem Sælands vei 9
7491 Trondheim
Norway

The application deadline is **February 1st 2005**. The file number for the position, **IME-001/2005**, is to be clearly stated on the application.

For mer utfyllende informasjon, se

<http://www.math.ntnu.no/mat/alg/HoGeMetAlg/postdoc2005.imf>

**Matematisk institutt,
UiO**



Paul Arne Østvær er ved Institute of Advanced Study (Princeton) i vårsemesteret.

Ansettelses: Mange ansettelses i Bergen:

- *Runar Ile*, 1. amanuensis i matematikk/didaktikk
- *Christoph Kirfel*, 1. amanuensis i matematikk/didaktikk
- *Christian Schlichtkrull*, 1. amanuensis i ren matematikk
- *Alexander Vasil'ev*, 1. amanuensis i ren matematikk
- *Antonella Zanna*, 1. amanuensis i anvendt matematikk

Mastergrad: Odd Tveitastøl, *Youngsymmetriserere og klassefunksjoner for symmetriske grupper*, veileder Stein Arild Strømme

Notiser

65 nominerte til Holmboeprisen.



(BID) Leder av Norsk Matematikkråd Per Manne opplyser at NMR har mottatt 65 nominasjoner til den første Holmboeprisen. Dette er et gledelig høyt tall, sier Manne, som også innrømmer å ha vært bekymret da det kun var kommet inn tre forslag to uker før nominasjonsfristen.

Blant de nominerte finner vi både personer som har en høy medieprofil, og lærere som har utført utmerket arbeid i det stille og som vel er ukjente for de fleste. Blant de nominerte er det 34 fra grunnskolen og 31 fra den videregående skole.

Holmboeprisen deles ut 23. mai 2005 av utdannings- og forskningsministeren og arrangementet vil foregå ved Oslo Katedralskole. For flere detaljer, se NMRs hjemmesider.

“Hva i all verden har skjedd i realfagene?”

(BID) Få dager etter at PISA 2003 ble stort oppslått i dagspressen ble TIMSS 2003 offentliggjort. Mens oppslagene i forbindelse med PISA kanskje var voldsomme og umiddelbare gjaldt dette ikke i samme grad for TIMSS som ikke var så lett å fremstille som en ren mellomstatlig konkurranse. Resultatene som her fremkommer er svært klare, og dessverre også nedslående.

Professor i naturfagsdidaktikk Svein Sjøberg stod vel for den triveligste vinklingen på resultatene:

For egen del vil jeg si at de norske resultatene i naturfag er overraskende gode. Vi skårer midtveis, enda vi faktisk har OECDs laveste timetall til disse fagene!

(sitatet er hentet fra bladet “Forskning” nr 2-2002, men gamle nyheter blir som nye. Dette ble selvsagt slått opp i radioen som *Gode norske resultater i naturfag*).

En av forskjellen mellom TIMSS og PISA er at mens et av de viktigste kriteriene for utvelgelse av oppgaver til TIMSS er at de er relevante i forhold til læreplanene i

majoriteten av deltakerlandene, så bygger utvalget i PISA på en politisk definert enighet blant deltakerlandene om hvilke kunnskaper som er nyttig å tilegne seg med tanke på deltagelse i samfunnet. Selv om idealet i PISA er høyverdig har kanskje dette hatt utslag som ikke er direkte relatert til kvaliteten på undervisningen.

Det mest skremmende ved resultatet av TIMSS-undersøkelsen er kanskje ikke gjennomsnittspoengsummen for norske elever, men hvor skuffende mange **svært** dårlige besvarelser (rundt 20%) som ble innlevert og at det var så godt som ingen som oppnådde høyeste nivå (sml. tabellene side 64 og 65 i TIMSS 2003 International Mathematics report). Hverken enhetsskolen eller eliteskolen synes å komme godt ut av det.

For detaljer og kortversjon av den norske rapporten, se

<http://www.timss.no/>

For den internasjonale rapporten, se

<http://timss.bc.edu/>

Nytt styre for Abelkonkurransen

Fra august 2005 tar Øyvind Bakke (leder), Harald Hanche-Olsen, Eugenia Malinnikova og Christian Skau (alle NTNU) over roret i Niels Henrik Abels matematikkonkurranse.

Vi takker det gamle styret for sterk innsats. Se

<http://www.math.uio.no/div/abelkonkurransen/>

for mer informasjon om Abelkonkurransen.

Arrangementer

MaGIC 2005

Den årlige numerikk-workshopen MaGIC går av stabelen 14.-18. februar på Ustaoset, Norlandia hotell, med invitert foredragsholder Tom Bridges, University of Surrey, UK.

For mer informasjon se

<http://www.math.ntnu.no/num/magic05/index.php>

Ski og matematikk 2006



På grunn av kollisjon med den franco-nordiske kongressen på Island ble det ikke avholdt noen Ski og Matematikk i 2005.



I 2006 blir det igjen Ski og Matematikk, men denne gangen et sted mellom Oslo og Bergen i et håp om at det skal komme Bergensere(!) Christian Skau har sagt seg villig til å være arrangør, så får vi håpe at Trondhjemmerne klarer den lange reisen bedre. Flere detaljer kommer på foreningens hjemmesider og i INFOMAT så snart de er klare.

Årsmøte i NMF 17. mars 2005



Norsk matematisk forenings årsmøte 2005 vil avholdes 17. mars i Trondheim. Dette er samme dag som Abelprisens vinner kunngjøres, og det vil være et videnskapelig innslag i den anledning etter møtet.

Flere detaljer offentliggjøres på foreningens hjemmesider og i INFOMAT når de er klare.

25. nordiske kongress i Oslo

Den 25. nordiske kongressen vil avholdes i Oslo i 2009. Dette er hundre år etter den første kongressen, og åtti år etter den første nordiske kongressen i Norge. I likhet med de seneste nordiske kongresser vil arrangementet forsøkes gjennomført i samarbeid med en utenomnordisk matematikkforening.

Geir Ellingsrud vil være leder for den vitenskapelige komitéen, mens Hans Brodersen vil lede organisasjonskomitéen.

Sitatet

Helge Holden har lest *Mathematical Apocrypha* av Steven G. Krantz og gjorde oss oppmerksom på følgende anekdote (fritt oversatt):

I 1984 besøkte jeg (Steven G. Krantz) Universitetet i Oslo for å gi et kollokvieforedrag. Jeg ble fortalt at Norge var i sosial oppstand – av to grunner hvorav begge var amerikanernes feil. Tidligere hadde det vært en tradisjon å handle på lørdag morgen. Folk likte den vennlige trengselen, traff naboen og ellers trivdes med å kjøpe dagligvarer og andre nødvendigheter. Men nå var tradisjonen brutt fordi alle satt hjemme og så reprise av TV-serien *Dynastiet*. Den andre katastrofen var at den norske tradisjonen å gå til kirke hver søndag var brutt da folk istedet stod i kø på Oslos nyåpnede MacDonald's restaurant.

INFOMAT går ikke god for korrektheten av denne informasjonen.